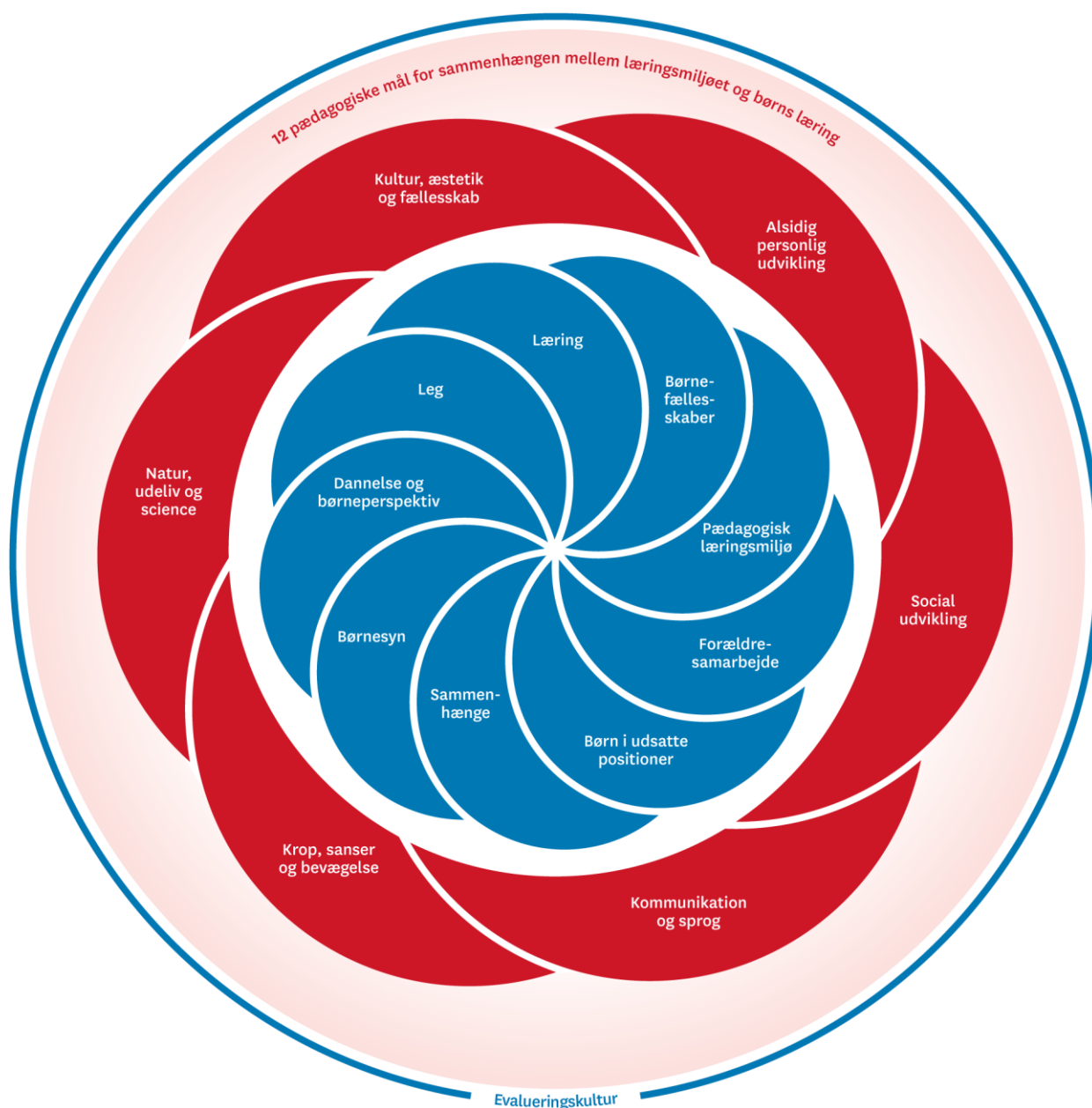

Pædagogisk læreplan for Væksthuset 2021-2023

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Væksthuset er beliggende på Gartnervej 18 i Vemmedrup, 4632 Bjæverskov. Vi bor i naturskønne omgivelser forholdsvis tæt på Lellingskoven og omgivet af gartnerier. Overfor Væksthuset ligger Vemmedrupskolen.

Vi er en del af område vest, som består af dagtilbuddene: Vemmedrup Børnehave, Dueslaget, Børnhuset Guldminen, Gørslev Børnhus, Perlen, Møllehøj og Børnhuset HopLa.

D. 1.6.2021 blev startskuddet for Væksthuset, så vi er et nyopstartet tilbud med plads til 60 børn i alderen 0-6 år. Vi har 2 vuggestuegrupper og 1 børnehavegruppe, som arbejder i mindre grupper i løbet af dagen.

Væksthuset er karakteriseret ved store, lyse lokaler med fantastiske lysindfald, som giver en fornemmelse af grønne omgivelser, selvom vi er indenfor. Indendørs har vi fokus på hvordan vi kan inddrage elementer fra udeliv og i vores pædagogiske lærings- og livsmiljøer, er der i indretningen lagt vægt på at stimulere og opfordre til så meget kropslig udfoldelse som muligt. Det kan være at holde kroppen i ro, få sansemæssige oplevelser eller at være fysisk aktiv.

Husets hjerte er vores fællesrum, som bruges til både kreative processer, spisning, fællesleg eller leg i mindre grupper. Enkelte børn foretrækker også fællesrummet, når de har behov for at søge alenetid og ro i den forbindelse.

Børnene i Væksthuset har deres egen stue, men vi arbejder også på tværs, for at give mulighed for relationer og kendskab til andre legekammerater end de foretrukne. Stuerne i Væksthuset hedder:

Birkestuen (vuggestuegrp),

Bøgestuen (vuggestuegrp)

Kastanjestuen (børnehavegrp).

Grupperne har adgang til annekser på legepladsen, hvor der kan kreeres fantasifulde og spændende læringsmiljøer løbende.

I Væksthuset ønsker vi fleksible legemiljøer, som kan udvikles og forandres til nye/andre miljøer, alt efter hvad børnegruppen kalder på eller viser interesse for – og hvilke temaer der arbejdes med.

Væksthusets legeplads er stor og nyanlagt. Der er fokus på sanselige og eventyrlige oplevelser for store og små. Uanset om vi er ude eller inde, er vores fokus at give børnene oplevelser og deltagelsesmuligheder i legeområder designet ud fra vores profil: UDELIV OG BEVÆGELSE. Vi vil give børnene mulighed for at udfordre deres kroppe i et naturligt samspil med udelivsmiljøet. Vi tilbyder både høj-aktivitetslege og fordybelseslege over dagen.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn

I Væksthuset er vi optagede af at udvikle vores børnesyn og holde os fagligt opdaterede. Vi vil gerne sikre, at børnene føler sig hørt og føler sig taget alvorligt.

Videooptagelser af vores praksis skal fremadrettet hjælpe os til at få øje på de små nuancer i samspillet som kan give os en særlig viden om barnet og dets måde at opleve os på.

Vi tror på at alle børn skal have udfoldelsesmuligheder særligt i udelivet, opleve temperatur- og vejrskift, befinde sig på forskellige arenaer: strand, skov, legeplads, eng og by, være undersøgende og nysgerrigt udforskende ifht. smådyr, planter, elementer og på forskellige underlag. Det er en vigtig del af børns udvikling at bevæge sig og begribe verden gennem kropslige og sensoriske oplevelser.

Når barnet kender sin krop, sin måde at sige til og fra på, kan det også bedre regulere sig selv i forskellige situationer. Det er afgørende at børn også får erfaring med at kunne skrue op og ned for aktivitetsniveauet – for indtryk og udtryk.

Barnet har en værdi i sig selv. Alle børn bidrager med forskellige indtryk og aftryk i vores børnegruppe og alle kan bidrage med noget helt særligt – og det er vigtigt for at gruppen kan fungere. Det er vigtigt for os, at børnegruppen kan inddrage hinanden og er lydhøre overfor andres ideer eller sammen kan finde løsninger på de udfordringer de møder undervejs. Vi leder efter de gode historier omkring det enkelte barn og efter stjernestunder, hvor børnene spirer, gror og udvikler sig. I det pædagogiske arbejde er vi optagede af hvor vi lykkes og hvor vi kan kvalificere praksis.

Børn spiller en aktiv rolle i egen læring og udvikling. Derfor tror vi på, at børn skal være deltagende – på hver deres måde – i de læringsmiljøer, hverdagsrutiner og samspil der opstår i løbet af dagen. Alle situationer er potentiel læring for børn og for personale. Og bag vores beslutninger bestræber vi os på at overveje hvilke børneperspektiver og læringspotentialer der kan være i netop denne situation – både for børnene og for personalet. I Væksthuset ses alle børns reaktioner og initiativer først og fremmest som betinget af kvaliteten i samspillet med den voksne. Det forventes at personalet taget ansvar for relationen og for at være undersøgende på hvilken kontekst barnet indgår i. Derfor er vores primære fokus på rammerne der tilbydes og samspillet med voksne og andre børn, når et barn ikke trives.

Børn skal have en følelse af mestring og livsduelighed. Vi udvikler og understøtter selvstændige og socialt stærke børn der kan håndtere modstand i livet og vil prøve igen og igen, når noget ikke lykkes første gang. Derfor arbejder vi med at børnene skal være så selvstændige og 'modige' som muligt i de udfordringer de møder. Personalet arbejder både foran, ved siden af og bag ved barnet, afhængigt af hvordan barnet har lært at håndtere situationen, samspillet eller opgaven. Vi møder børnene med tillid til og ambitioner om, at de kan selv – eller at de en overgang har brug for guidning, indtil de er fortrolige med opgavens trin eller delelementer. I Væksthuset forventes at det er den voksne der har ansvaret for kvaliteten i relationen til barnet, den rare stemning og for at justere sig ifht. barnets initiativer. Børns adfærd giver os tilbagemeldinger på, hvad barnet er optagede af og at det forsøger at kommunikere sine behov. Voksne i huset skal altid være nysgerrige på hvad der er på spil for barnet, indtage en undersøgende position og kunne justere sig efter barnets eller børnegruppens behov.

Børn skal have tid, plads og rum til at undersøge, fordybe sig og reflektere. I Væksthuset har vi en science-inspireret tilgang til vores hverdag og læringsmiljøer. Det

forventes at personalet tilbyder læringsmiljøer, hvor tid og rum for undersøgende tilgang er grundlæggende og hvor der er høj kvalitet i afstemningen af barnets følelsesmæssige liv. I Væksthuset er langsomhed en ledestjerne, som sikrer at vi stopper op – giver tid til refleksion og justering af praksis.

Afstemning af børns
Følelsesmæssige
initiativer

Langsomhed som
ledestjerne

Scienceinspireret
Tilgang: fordybelse,
undersøgelse og re-
fleksion

Livsduelige, selvstændige,
socialt stærke børn, der kan
håndtere modstand

Børn spiller en aktiv rolle
i egen læring og udvikling

Stjernestunder

Sprudlende, magiske læ-
ringsmiljøer

Velkommen til hele familien
og udvikling gennem
partnerskaber

Udtryksformer
gennem kroppen

Barnet i gruppen –
gruppen i
barnet

Situationsbeskrivelser,
kontakt og kontekst

Affektiv, sensorisk forståel-
sesramme:
Hjernesmart, high-low arou-
sal, regulering og afstemning

Dannelse

I Væksthuset arbejder vi med børns dannelse. Dannelse er en erfarings- og læringsproces, hvor værdier og viden forankres i barnets personlighed. Viden og værdier som barnet automatisk bruger, når det skal begå sig i verden. I Væksthuset er vores opgave at:

- Invitere barnet til at være aktivt deltagende.
- Synliggøre forskellige behov i gruppen og arbejde differentieret, men samtidig tilbyde perspektiver på, hvordan barnet indgår i gruppen og indimellem tilsidesætter egne behov for andres.
- Vise børnene at forskelligheder og mangfoldighed er en styrke.
- Anerkende og følge op på børnenes intentioner og handlinger.
- Give børn erfaringer med, at de er værdifulde i fællesskabet, og at de har krav på at blive hørt og respekteret – ligesom de skal læse og respektere andres udtryk og holdninger.

Vi udfordrer børnenes evner til at kunne sætte sig ind i den andens verden og se en situation fra flere sider.

I Væksthuset er dannelse en udvidet evne til opmærksomhed, nysgerrighed og hensynsfuldhed. Derfor opfordrer vi til refleksion hos barnet – også når det eks. oplever afvisning i en legesituation, eller når det ikke ønsker at invitere andre ind i en leg.

Vi vil gerne understøtte livsduelighed og mestring som en del af børns dannelse. Vi ønsker at opfordre til og planlægge miljøer der hjælper børn til en følelse af at turde springe ud i nye eventyr med tillid til at de klarer opgaven.

Børneperspektiv

Vi går på jagt i børnenes initiativer og planlægger vores aktiviteter og hverdag med øje for børneperspektiver: hvad fortæller børnene? Hvad ser vi de viser os? Hvad bliver de optagede af? Hvad undersøger de for tiden?

Vi evaluerer vores praksis ud fra et børneperspektiv og benytter os af filmsekvenser for at blive mere tydelige på hvad der sker i samspillet. Vi tager altid udgangspunkt i beskrivelse af situation/kontekst fremfor egenskabsforklaringer.

Børn har forskellige udtryksformer og det forventes at personalet i Væksthuset er lydhøre overfor dem alle.

I praksis arbejder vi med at:

- Se og høre hvad barnet vil fortælle – og vise os.
- At vi tolker barnets intentioner, følelser og handlinger ud fra et ønske om at vi vil forstå barnet og forsøger at sætte os ind i dets umiddelbare oplevelse.
- Inddrage børnene i demokratilignende processer.

- Få øje på børneperspektiver hos de børn, der er mere tilbageholdende eller usikre.
- At inddrage børneperspektiver i vores planlægning og evaluering af dagligdagen.
- Respektere når barnet siger til og fra og udtrykker sin mening. Nogle børn kan have brug for en særlig motivation for at have lyst til at udforske – her er vores opgave at sørge for at barnet er trygt i processen og præsenteres for situationen, legen eller aktiviteten trinvist.
- At hjælpe barnet igennem konfliktløsning på en måde, hvor barnet ikke taber ansigt. Derfor blander vi os gerne i hinandens måde at løse konflikter på, hvis vi vurderer at det er bedst for barnet. Vi øver os i at modtage konstruktiv kritik af vores pædagogiske praksis fra vores kolleger.

Leg

Børns leg er afgørende for deres udvikling af sociale kompetencer, men også for deres måder at præsentere sig selv i samspejlet med andre børn og voksne på. I Væksthuset er børns leg værdifuld og vi værner om muligheder for deltagelse i leg over hele dagen. Vi leger sammen med børnene for at give ideer til flere lege, for at hjælpe til at fordele og udvikle legens historie, for at inspirere til sprudlende livs- og læringsmiljøer og for at støtte børnefællesskaberne.

I Væksthuset arbejder vi foran børnene, når vi guider dem i legen og hjælper med at forhandle, løse konflikter, få ideer til lege eller udvikle de lege som børnene selv opfinder.

Vi arbejder ved siden af børnene, når børnene øver sig i nye færdigheder, som endnu ikke er helt integrerede og når barnet har behov for motivation og inspiration til at indgå som en deltager i fællesskaberne.

Vi arbejder bag børnene når vi kan se, at børnene er i gang med at mestre og lykkes på deres øvebaner.

I Væksthuset arbejder voksne på at følge børnegruppens interesser og behov for læring. Det betyder at voksne rykker sig efter børnene og fordeler sig i mindre grupper i løbet af dagen. Voksne kan positionere sig i forskellige roller og vi er bevidste om, hvordan vi bedst understøtter børns læring gennem en legende tilgang.

Læring

I Væksthuset opfordrer vi børnene til selv at kunne. Vi har ambitioner på børnenes vegne. Vi møder barnet i nærmeste udviklingszone og sikrer os at de er trygge, motiverede og parate til den ny læring de inddrages i eller præsenteres for. Vi motiverer dem undervejs, hjælper til at opdele opgaver i mindre, mere overskuelige dele og fejrer når vi lykkes. Alle børn skal opleve at lykkes – at få succes ved at være vedholdende. De skal også opleve at voksne har tillid til at de kan klare opgaver – og at vi er klar med en hjælpende hånd, hvis det skulle blive nødvendigt.

I Væksthuset er vi optagede af, at skabe spændende og unikke læringsmiljøer sammen med børnene. Børn lærer bedst gennem kroppen og derfor tilbyder vi mange varierede muligheder for at børnene kan udfolde sig kropsligt på daglig basis. Børn skal have mulighed for at sanse og opleve verden. Derfor opfordrer vi børnene til netop at have en nysgerrig tilgang til science-inspirerede og sensoriske læringsmiljøer.

Læring handler om, at pædagoger er med til at udvikle færdigheder og kundskaber hos børn, både gennem planlagte forløb og ved at skabe rammerne for den uformelle læring.

Læring sker altid i en kontekst. Relationen mellem det enkelte barn, pædagogen og det sociale samspil har stor betydning for, hvilke færdigheder og kundskaber børnene tilegner sig.

I Væksthuset arbejder vi med differentierede læringsfællesskaber, der tager udgangspunkt i at børnene deltager på forskellige måder alt efter udvikling og behov. I et læringsmiljø vil der derfor altid være mulighed for at børnene kan se aktiviteten eller situationen an, inden det afprøver deltagelsen selv. Det er ok at kigge på og observere. Det giver barnet en god viden og mulighed for at byde relevant ind i samspillet. Vi arbejder med at situationen kan justeres til barnets deltagelsesniveau, så barnet oplever passende udfordringer.

Vi lægger vægt på at børn skal have tid – tid til at reagere – tid til at klare opgaver og prøve sig frem – tid til at komme igennem en følelse eller tid til at tænke og reflektere. Det betyder at vi gennem dialog og tilstedeværelse prioriterer at være tilstede sammen med barnet, at vi befinder os i øjenhøjde og opfordrer til dialoger med flere turtagninger. Vi er nysgerrige på barnets indtryk, udtryk og aftryk.

Vi går på jagt i det der virker og bruger gerne luppen til at nærde ned i, hvad der er på spil for det enkelte barn eller børnefællesskab. Vi bruger ofte videosekvenser for at blive nøjagtige på børns initiativer og måder at tage kontakt på.

I Væksthuset har vi en forventning om, at den voksne påtager sig ansvaret for den gode relation, den rare stemning og den imødekommende kontaktform.

Vi ser barnet i gruppen – og gruppen i barnet. Det betyder at vi både arbejder med barnets egen udvikling, men også har øje for hvordan det modtages i gruppen af de andre børn. Vi lægger mærke til hvad der fungerer for barnet og hvor det bliver mere udfordrende. Og vi byder gerne ind med perspektiver på, hvordan vi håndterer det der er svært i Væksthuset.

Børnefællesskaber

Alle børn skal opleve sig som deltagere i børnefællesskaberne. Børn skal have mulighed for at undersøge og få erfaringer med flere niveauer af deltagelse – både som igangsætter og 'ejer' af legen, som bidragende med ideer undervejs og som mere perifer deltager. Vi arbejder på at børnefællesskaberne bærer præg af at være imødekommende overfor nye medlemmer af gruppen og nysgerrige på deltagelsesmuligheder.

Børneinitierede lege

I Væksthuset deltager voksne på børnenes præmisser i deres lege. Den voksne kan bidrage med ideer eller input til udvikling af leg, eller guide til forhandling i en situation med uenighed. Vi værner om børnenes ret til at leg og opleve sammen. Børnene opbygger vigtige erfaringer med sociale samspil og lærer at præsentere sig i et fællesskab.

Rutiner og hverdagspraksis

Vi tillægger rutiner og stor værdi og har fokus på hvordan vi skaber de bedste betingelser for børns læring i hverdagen. Vi inddrager børnene som får opgaver og kendskab til elementerne, men vi er særligt optagede af at der er kvalitet i samspillet. Samspillet er kendetegnende af:

- Den gode stemning og et imødekommende ansigt
- En legende og nysgerrig tilgang til rutiner i huset
- Børns aktive deltagelse i dagligdagens opgaver og selvhjulpenhed
- Den voksnes forventninger er italesat overfor børnene, ligesom guidningen er til rådighed gennem hele situationer, som barnet befinder sig i. Børn skal vide, hvad de skal samarbejde om og i hvilken rækkefølge.

I Væksthuset er eks. måltidet et pædagogisk læringsmiljø, hvor vi prioriterer at dele os op i mindre grupperinger og give mulighed for dialog, turtagning og sammenkædning af børnenes initiativer og måder at se hinanden på.

Ligeledes er garderobesituationerne en mulighed for at styrke børnenes oplevelse af mestring og samtidig en social situation, som potentiel læring.

Vokseninitierede lege og samspil

Vi har fokus på at sammensætte små børnefællesskaber med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklings zone, erfaring og viden om hvad der giver de bedste forudsætninger for barnets læring eller ud fra relationer og samspilsinitiativer.

Vokseninitierede lege og samspil sker på den voksnes foranledning. Det vil være den voksne der tager initiativ til den første kontakt og inviterer barnet ind. Vi er særligt optagede af, at vores kontaktforsøg til børnene bærer præg af lydhørhed overfor barnets reaktioner.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Væksthuset vil vi tilbyde børnene både sprudlende og fordybende læringsmiljøer kendetegnet af den voksnes justering ifht. hvilke initiativer børnene viser undervejs i processen. Vi har flest aktiviteter, der er båret af børnenes interesser, men også hverdagsopgaver som skal løses for at bidrage til fællesskabet i huset.

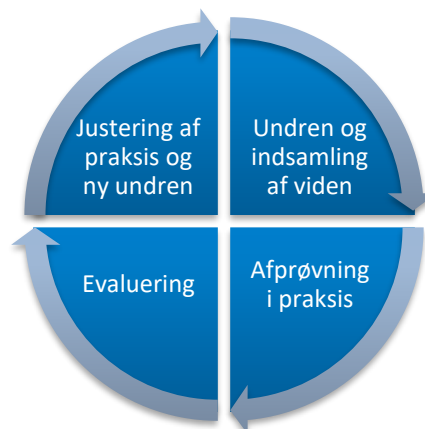
I Væksthuset har vi øje for de små stjernestunder, der skaber gode forbindelser og relationer til børnene og de familier der kommer i vores hus. Vores profil bevægelse og udeliv give mulighed for at udvikle viden om børns sansemotoriske udvikling. Til dette formål har vi bl.a. haft en ergoterapeut knyttet til huset i en længere periode, for at give viden om børns motoriske udvikling og supplere med input om hvordan vores fysiske læringsmiljøer tilbyder variationer i bevægelsesprofilen.

I Væksthuset lærer vi os op af elementer fra Mikroforskermetoden, som både hjælper os til at inddrage børnenes antagelser om natur/udeliv men også understøtter at vi som voksne ikke kender svar på forhånd. Vi skal ikke belære børn, men vi skal lære sammen med børn. Vi opfordrer derfor også større børn til selvrefleksion over det, de møder i udelivet: 'kan en myre hoppe?' – 'hmm... lad os undersøge det sammen.' Vi laver forsøg og eksperimenterer med det, der undrer børnene i hverdagen. Dagene har et indhold i Væksthuset. Det er en tydelighed i, hvad der skal ske og hvornår det skal ske. Børnene forberedes og skal opleve en forudsigelighed i deres hverdag. Ud fra denne forudsigelighed og rammesætning skaber vi som voksne energi, nærvær, engagement og justering sammen med børnene i samspillet. Det er stemningen vi sætter, der er vigtig.

Aktionslæring og Professionelle LæringsFællesskaber (PLF)

Læringsmiljøer i Væksthuset tager sit udgangspunkt i at vi har fokus på vores egen rolle og positionering. Vi er opmærksomme på hvordan vi fordeler os på legepladsen og hvorfor vi gør det. For at kvalificere og tilrettelægge pædagogik, leg og udvikling i børnefællesskaberne, arbejder vi ud fra aktionslæringsmodellen som sikrer os en rutine omkring planlægning, justering og evaluering af praksis.

Vi arbejder i professionelle læringsfællesskaber, som tager afsæt i hvad vi ved fra databaserede indsamlingsmetoder, undersøgelser eller observationer i hverdagen. På den måde sikrer vi en pædagogfaglig tilgang. Professionelle læringsfællesskaber kræver at vi forholder os til:

FÆLLES VÆRDIER/VISION – FOKUS PÅ BØRNS LÆRING – REFLEKTERENDE DIALOGER – SAMARBEJDE – DEPRIVATISERING AF PRAKSIS – VIDENSDELING – LEDERENS FACILITERING

Vi arbejder eks. med professionelle læringsfællesskaber gennem fast mødevirk-somhed vedr:

- Planlægning af året i årstids-teams
- Udvikling af måltidspædagogik og madmod
- Faglige fyrtårne
- afdelingsmøder
- TRIO og AMR samarbejde

I Væksthuset handler læringsfællesskaber også om voksnes læring. Vi sætter gerne os selv i spil og skal turde at sige til hinanden, når vi føler os udfordrede eller nysgerrige på praksis. Vi vil gerne udvikling og justering af praksis, så vi kan blive klogere på hvorfor vi gør, som vi gør og hvordan vi kan gøre noget anderledes eller bedre. Vi indbyder derfor til dialog og evaluering af vores praksis på daglig basis.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Væksthuset prioriterer vi en tidlig kontakt og dialog med forældre om deres børn. Det betyder at:

- **Forældre inddrages i dialogen**, når vi har spørgsmål om et barns trivsel eller udvikling.
- Vi sikrer dialogen både gennem **uformelle møder og de gode fortællinger** fra hverdagen i den daglige kontakt, men også ved 3 mdr. samtaler og samtaler i forbindelse med overgange. Derudover indkalder vi forældre til møder ved behov.
- I den kommende tid skal vi arbejde med **børns opstart i dagtilbuddet**. Her vil vi træffe beslutninger om hvordan vi bedst modtager familien i Væksthuset.
- Vi bruger vores inklusionspædagog til at blive nysgerrige på begrebet **'tidlig indsats'** og inddrager hendes observationer, vejledning og vejsøgning når vi møder familierne i huset.

I Væksthuset har vi en forpligtigelse til at indgå i et partnerskab med forældrene. Det betyder at vi:

- **Altid tager udgangspunkt i vores pædagogiske praksis**, når vi bliver spurgt til eller vil formidle pædagogik til forældre. Ofte med understøttelse af videomateriale med udgangspunkt i enten marte meo- eller ICDP tilgang, så vi sikrer fokus på det der virker i et resourcesyn på barnet og dets kompetencer.
- **Vi tager ejerskab for kontakten med forældrene**. Derfor indgår vi i dialogen med forældrene når der er noget vi bekymres for eller når vi oplever at dialogen om barnet bliver vanskelig eller mangelfuld. Vi arbejder på relationerne til forældrene løbende, så vi sikrer at vi har skabt en for forældre tryk og imødekommende platform.
- **Vi er nysgerrige, ydmyge og spørgende**. Derfor tager vi udgangspunkt i vores professionelle virke: det kan være observationer, børnenes initiativer eller reaktioner som vi ser i hverdagen. Vi tager udgangspunkt i den observerede adfærd der opstår i den særlige situation.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Væksthuset arbejder vi tæt sammen med vores inklusionspædagog om den tidlige indsats. Det betyder i praksis at hun hjælper os med at få øje på, hvor vi kan forfine vores praksis med de yngste børn i vuggestuen.

Indimellem oplever vi at enkelte børn i perioder ikke trives eller udfordres af det sociale samspil i børnegrupperne. Her er vi opmærksomme på at tilbyde vores oversættelse af de andre børns initiativer, forstørre eller mindske dem alt efter behov.

Hvis vi som professionelle oplever at 'rygsækken' med de gode redskaber tømmes ud, søger vi viden og erfaring hos vores samarbejdspartnere, som vi har et godt samarbejde med. Vi har mulighed for at søge sparring hos eks.: forebyggende rådgiver, psykolog, tale-høre-lærere, ergoterapeut, fysioterapeut, småbørnskonulent, sundhedsplejerske m.fl.

Vi tænker gerne ud af boksen med tegn til tale, billedkommunikation, visuelle vink, strategier for deltagelse i aktiviteter eller på ture ud af huset osv. Indimellem kan et barns følelse af succes og oplevelse af mestring afhænge af små justeringer i pædagogisk praksis, som at følges med en bedste ven, få hjælp af en jævnaldrende, sidde på en særlig plads, have en særlig funktion eller opgave, mere eller mindre fysisk aktivitet hhv. inddragelse af interesseområder osv.

Vi benytter os af vores pædagogiske beskrivelsesredskaber TrasMo, sprogtrappen og kompetencehjulet når vi ser på barnets udvikling og gruppens trivsel. I 2023 starter vi op med systematisk refleksion som er vores redskab til at blive klogere på hvad der kan være på spil for enkelte børn og børnegrupper. Der udarbejdes handleforslag ud fra alle redskaber, som bærer vores praksis videre efterfølgende på individuelle øvebaner.

Børn kan befinde sig i udsatte positioner i perioder af deres dagtilbudsliv. Enkelte børn har behov for en mere målrettet indsats og her følger vi Køge Kommune og PPR's kadance for eks. mødevirksomhed og afholder hhv. ressourceteam møder, sparringsmøder og netværksmøder. Forældre vil altid blive inddraget inden vi starter på med disse.

Vi foretrækker at have forældrene 'med på vognen' hele vejen – også når der opstår en bekymring for et barn. Det betyder at vi først og fremmest laver samarbejdende underretninger sammen med forældrene. Undtaget er sager, hvor vi af lovgivningsmæssige årsager ikke må inddrage forældre – ved mistanke om vold eller overgreb.

Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Væksthuset arbejder vi tæt sammen med Vemmedrupskolens sfo og Skovboskolens sfo. Vi har følgende aftaler for kommende sfostartere:

- Der er planlagt et møde for forældre til kommende sfostartere i efteråret 2022. På dette møde informeres forældre om begge sfo'er, dagtilbuddene i området deltager med en repræsentant hver, som kan fortælle mere specifikt om arbejdet med kommende sfostartere frem til 1.4.23.
- Der er planlagt en uge i hhv Vemmedrupskolens og Skovboskolens sfo, hvor børnene i området deltager sammen med kendte voksne og lærer sfoen at kende inden opstart.

Derudover har vi i Væksthuset fokus på følgende:

- At vores børn har kendskab til hvordan de begår sig i større sammenhænge end de kender og med andre børn. Dette foregår i 2021/2022 og 2022/2023 i springcentret hvor de ældste børn tager afsted sammen med primærvoksen frem til sfostart.
- At vores børn besøger og måske oplever spirende bekendskaber til øvrige sfostartere i området. Vi har været på flere besøg i Vemmedrup Børnehave for at fremme kendskabet.
- Vi har aftalt besøgsdage i Dueslaget med vores gruppe af børn, så vi støtter op om kendskabet og venskabet til nye kammerater og til hvordan man kan indgå i ukendte, nye rammer og livs- og læringsmiljøer.
- At vores børn lærer omgivelserne på sfo og skole at kende. Derfor bruger vi gerne området til udflugtsmål eller som rammer for læringsmiljøer i dagligdagen.
- At kommende sfostartere får øvelse i og kendskab til forskellige større fælleslege inden de starter op i sfo, så de efterhånden oplever at have 'noget at udfylde' frikvarterer med i større sammenhænge. Vi har derfor også særligt fokus på børnenes dannelse, som primært handler om: hvordan man præsenterer sig i fællesskaber og er lydhør overfor andres input, hvordan konflikter kan løses så legen kan fortsætte, kendskab til egne og andres grænser eks. gennem tigerleg i børnehaven, at børnene indbyrdes har en positiv, inddragende tone og kan tilsidesætte egne behov i kortere tid til fordel for andres. De voksne er rollemodeller og opfordrer til – guider og italesætter når dette lykkes for børnegruppen.
- Børn hjælper børn. At børnene vænner sig til at kunne tilbyde og modtage hjælp fra jævnaldrende og dermed øver sig i at blive mere orienterede mod fællesskabet fremfor den primære voksne (som stadig er på sidelinjen, når børnene er på øvebanen).

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

I Væksthuset byder vi gerne lokalsamfundet velkomne. Derfor har vi opfordret vores familier og andre interesserede i at benytte sig af vores udendørs faciliteter i forbindelse med opstart, eller hvis de mangler et sted at lege i weekends. Fordi vi har en stor andel af tilflyttere, ser vi det som et vigtigt tiltag for at styrke relationerne i lokalsamfundet. Det har vist sig også at have en stor indflydelse på, hvor hurtigt børnene føler sig som en del af Væksthuset.

Vi arbejder i øjeblikket på nye måder at inddrage lokalsamfundet og påtænker eks. at lave en blomstermark i kanten af vores parkeringsplads, hvor interesserede kan plukke en buket blomster med hjem.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

2022:

Vi har haft kontakt til et af gartnerierne for køb af planter, ligesom vi har været på besøg med en mindre børnegruppe.

Vi har 4 forløb med Svenstrup Naturskole, som vi også har samarbejdet med ifht. opstart af huset og introdagene for medarbejderne.

Vi har planlagt og udført forløb med Skovtrop Spejderne på legepladsen med bål, sang og spejderaktiviteter.

Vi har kontakt til Rema 1000 som har sponsoreret til vores arrangementer i huset og efterfølgende har vi afleveret et diplom til dem som tak for hjælpen, afleveret af børn og voksne.

Vi har deltaget i Bjæverskov IF's åben hal arrangement i efterårsferien, som var et gratis tilbud til alle i området.

Vi har en særlig opgave i at formidle og præsentere lokale initiativer til forældregruppen, idet vi har mange tilflyttere, som ikke kender mulighederne i området.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske børnemiljø i Væksthuset er kendetegnet af fleksible miljøer, der kan skifte alt efter hvad børnegruppen kalder på. Vi vurderer børnegruppens behov både ud fra vores øjebliksbilleder af børnenes initiativer til leg, dialoger med børnene om legemuligheder – mangler og ønsker, sprogtrappeindplaceringer og trasmo der giver et praj om, hvor vi skal sætte ind pædagogisk og hvilke miljøer der kan være understøttende for barnets udvikling og børnegruppens synergi.

Det psykiske børnemiljø betyder i Væksthuset at børnene oplever en psykologisk tryghed, tør stå frem, sige til og fra, har mod til at præsentere sig selv med alt det de bidrager med i den sociale kontekst. Når vi oplever børn på kanten af deltagelse, er det den voksnes fornemmeste opgave at guide til bedre muligheder for at blive en aktiv, værdsat medspiller i hverdagen.

Det æstetiske børnemiljø skal skabe lyst til at lære, lege og være. Det betyder at der er tænkt i materialer, der er holdbare, æstetisk rare og fleksible. Det betyder også at vi har fokus på at passe godt på vores legemiljøer, så de fremstår imødekommende og inspirerende. Det æstetiske børnemiljø kan være friseret, men det kan også være vildt og vovet. Det kan være i pæne materialer, men det kan også være i genbrugsmaterialer eller eks. en vandslange der pludselig bliver til en tankstation. I Væksthuset kan vi bruge vores indkøb til legemiljøer, såfremt de er sikkerhedsmæssigt forsvarlige for børnene. Derfor bruger vi også gerne vores turveste, hvis børnene skal have funktioner på legepladsen eks. en tankpasser eller en mekaniker, som på den måde understreger en rolle.

De seks læreplanstemaer

I Væksthuset arbejder vi med en anerkendende tilgang, som sikrer at vi også fejrer børnenes små succeser med highfives, et hurra eller lignende gestus.

Vi arbejder på at udvide barnets erfaringer med eks. oplevelser det ikke har haft før og en tro på, at på trods af dette, er det sikkert at begive sig ud i nye projekter, omgivelser eller aktiviteter.

Vi arbejder med at tydeliggøre børnenes kompetencer overfor hinanden, så de oplever at alle har noget værdifuldt at bidrage med. Det betyder også at det enkelte barn skal være trygt til at præsentere sig, tage initiativ og kunne deltage i vores læringsmiljøer på hver sin måde. Indimellem i periferien, indimellem i hovedrollen. Det er vigtigt for os at børnene får erfaringer med at kende forskellige roller i leg og med tiden lærer at forhandle om rollerne på et oplyst grundlag.

Børnenes succesoplevelser skal afspejle sig i de til deres alder og udvikling, passende udfordringer som sikrer, at vi arbejder i nærmeste udviklingszone.

Vi arbejder med at understøtte børns nysgerrighed og undersøgende natur – ligesom vi også arbejder med at støtte børnene i at være vedholdende, kunne fordybe sig og udvikle livsduelighed – en tro på at de kan du i livet.

Social udvikling

I Væksthuset skal alle børn:

Afprøve forskellige former for sociale arenaer – venskaber, fællesskaber og større grupper af børn.

Eksperimentere med roller i rolleleg, som kan give erfaringer med forhandling, justering af egne behov vs. Andres og skabe mulighed for andre børns deltagelse i leg.

Derfor arbejder vi med at skabe relationer til børn og voksne i grupperne, men også på tværs af huset. Vi husker hvor børnene kom fra -hvilke relationer de havde og hvor de bevæger sig hen. Vi skaber den røde tråd mellem vuggestue og børnehave gennem vores forløb hver uge, som sikrer at børn der er i overgangsperioden til børnehaven får et sikkert fællesskab at bevæge sig i, når de starter.

Derfor arbejder vi kontinuerligt med film på vores afdelingsmøder, hvor vi ser optagelser af vores relationer med børnene og får øje for det, der fungerer og det, der kan være på spil for børnegruppen eller det enkelte barn.

Derfor er vi optagede af at skabe broer mellem børn, så vi sikrer en forståelse og sammenhæng mellem børnene, der lægger op til en begyndende relation eller et venskab i en spæd fase. Vi tilbyder børnene mindre fællesskaber sammen med voksne, der guider børnene i samspil gennem leg eks. på legepladsen om børneinitierede legefællesskaber og hjælper dem med hvordan de inviterer hinanden ind, eksperimenterer med roller og sociale ståsteder der skaber deltagelsesmuligheder.

For at sikre at vi har fokus på at børnene møder de samme rammer, værdier og normer har vi arbejdet med at befinde os i hhv. privatpraksis og pædagogisk professionel praksis. Derfor arbejder vi i Væksthuset med:

PLF professionelle læringsfællesskaber baseret på systematisk indsamlet viden, visioner, værdier, fælles beslutninger og refleksion for at skabe en større bevidsthed om de tiltag vi søsætter.

Derudover arbejder vi med evaluering af vores læringsmiljøer og pædagogik, og tager udgangspunkt i aktionslæringsmodellen når vi har en undren eller arbejder på at løse en pædagogisk udfordring i vores miljø eller relation til børnegruppen.

I 2023 starter Væksthuset et uddannelsesforløb op med Systematisk Refleksion, som skal hjælpe os til systematisk at reflektere over vores børn og børnegrupper – og blive præcise og nuancerede i vores måder at se børnenes initiativer på. Systematisk refleksion arbejder bl.a. med begrebet observeret adfærd til forskel fra private synsninger og holdninger.

Kommunikation og sprog

I Væksthuset arbejder vi med **Sprogtrappen** som er vores redskab til et øjebliksbillede på barnets og børnegruppens udvikling. Sprogtrappen beskæftiger sig med en række temaer som der vurderes ud fra. Vi kan vælge at lave sprogtrappen sammen med forældre eller hver for sig, for et mere nuanceret billede, hvis vi er i tvivl om hvordan barnets udvikling ser ud i hjemmets og i dagtilbuddets rammer - og hvor de supplerer hinanden.

Alle børn indplaceres på sprogtrappen 2 gange pr. år og giver en viden om, hvordan indsatsen bør prioriteres ifht. børnegruppen og de livs- og læringsmiljøer der tilbydes.

Slut 2022 starter 2 medarbejdere på sprogtrappevejlederuddannelsen og skal efterfølgende inspirere og samle op på vores arbejde med sprogtrappen fremadrettet sammen med resten af huset.

I Væksthuset bruger vi gerne 'andre sprog' eller kommunikationsformer. Det betyder at vi kan gribe i en række alternativer, hvis vi oplever at børn eller grupper af børn har brug for at understøtte kommunikationen i forskellige situationer som eks. at tydeliggøre sammenhænge, legescripts, forventninger eller guidning i adfærd. Det kan være:

Tegn til tale eller babytegn

Visualisering eller konkrete

Men fælles er, at vi er nysgerrige på hvad barnet udtrykker gennem gestus, initiativer, sprog/lyde, følelsesmæssige udbrud eller handleinitiativer. Generelt i vores praksis skal vi udforske børnenes følelsesliv sammen med dem og vi planlægger at dykke endnu mere ned i den sensoriske forståelse af barnets måder at udtrykke sig på gennem affektiv afstemning.

Krop, sanser og bevægelse

I Væksthuset er bevægelse en gennemgående del af vores tilbud over dagen. Vi leger aktivt med børnene, introducerer bevægelseslege, fællesskaber og bruger kroppen. Vi undersøger hvad kroppen aktivt kan og hvor den har sine begrænsninger. Det giver børnene en vigtig viden om sig selv og sin nærmeste udviklingszone. Vi er særligt optagede af at skabe bevægelsesglæde hos alle børn og vil i løbet af 2023 have særligt fokus på hvordan vores livs- og læringsmiljøer kan skabe mulighed for at styrke:

Selvhjulpethed og hvordan vi opfordrer til at børn kan selv

Justering af sig selv ifht. andre – at regulere sit sansesystem og kunne guides til ro eller aktivitet alt efter hvad situationen kræver.

Vi har netop uddannet en bevægelsesmentor i børnehaven, som er trænet i brug af legefællesskaberne som pædagogisk redskab.

Vi har haft en ergoterapeut tilknyttet som har vejledt medarbejderne i børns sansemotoriske udvikling og har introduceret måder at indrette læringsmiljøer på samt aktiviteter og inddragelse af det sensoriske fokus i hverdagsaktiviteterne.

I februar deltager hele personalegruppen i et oplæg om hvordan vi kan guide og støtte op omkring den sansemotoriske udvikling og samtidig hjælpe til regulering af børns og voksnes nervesystemer.

Vi arbejder på at udvikle vores bevægelsesprofil i 2022, som danner baggrund for vores pædagogiske praksis fremadrettet.

I Væksthuset har vi følgende værdier for vores udelivsprofil:

Alle børn er ude hver dag.

Alle børn tilbydes varierede legemuligheder og aktiviteter udendørs i løbet af deres tid i Væksthuset.

Alle børn skal være fortrolige med uderummet og opleve skov, strand, eng og forskellige udendørs kulisser.

Alle børn skal have voksne som rollemodeller, der vil gå foran, ved siden af og bagved børnenes udfoldelse i uderummet.

Børn skal opleve uderummet meningsfyldt og have indflydelse på hvad der sker derude.

Børn skal kunne lege vilde lege, hvor kroppen udfordres og som inspirerer til at fremme mestring, trivsel og fællesskaber og nye samværsformer eller positioner.

Børn skal opleve uforstyrrede oaser med mulighed for fordybelse i leg, hvor pædagogerne indimellem kun er til stede som iagttager, guide eller tryk base.

Legepladsen skal være foranderlig og med mindre små, oaser med fokus på fordybelse og fantasifuld leg.

Alle børn skal opleve sig succesfulde i uderummet og skal derfor også præsenteres for det i passende omfang, til de er trygge, har fundet sig tilpasse og kender deres legemuligheder. Nogle børns deltagelsesmuligheder øges ved at blive tilbudt uderummet i doser. Her udarbejder stuen en plan for, hvordan uderummet tilbydes og udvides gradvist.

I praksis betyder det, at:

De ældste vuggestuebørn og børnehavebørn spiser som oftest ude og gerne i al slags vejr.

Vi laver mad over bål ifølge aftale med kostfaglig eneansvarlig og kan eksperimentere med temaer som 'fra jord til bord'.

Alle børn sover ude. Enten i barnevogn, shelter eller i liggehal.

Vi bruger aktivt uderummet når børnene deles i mindre grupper for at udvide deltagelsesmuligheder.

Vi støtter børns følelse af mestring gennem små sejre i udelivet.

Vi lader børnene eksperimentere med deres kroppe gennem sanseoplevelser i uderummet.

Vi understøtter børnenes nysgerrighed og undersøger planter/dyrs egenskaber og laver eksperimenter sammen.

Vi ansøger om det Grønne Spirer-flag og senere også Spring Ud I Naturen-flaget.

Kultur, æstetik og fællesskab

I Væksthuset har vi fokus på at tilbyde alle børn små, overskuelige og kreative processer, som kan støtte dem i at eksperimentere med udtryksformer. Børnene præsenteres for forskellige materialer – ude og inde – som på forskellig vis skal bibringe en mangfoldighed af indtryk som hjælper barnet til at udtrykke sig, men også at forstå deres omverden på forskellige måder.

Børn i Væksthuset præsenteres for forskelligheder i mange aspekter af deres hverdag. Der kan være forskelle i måder at spise på – forskelle i deltagelsesniveauer – forskelle i relationer. Men fælles er at vi møder hinanden med en gensidig respekt og forventning om, at vi alle bidrager til fællesskabet.

Derfor udarbejder vi hvert år et årshjul med traditioner.

Derfor sætter vi ord på det, vi tager med os ind i gruppens fællesskab.

Derfor sætter vi pris på forskelligheder og hylder at regler ikke skal være ens for alle, men skal være relevante ifht. det enkelte barn. Men der er altid et ansvar for fællesskabet, så vi hylder også deltagelse og små demokratiske processer.

Derfor har vi rådnebur, hvor vi følger et rådyrs forvandling fra det blev kørt over og var dødt, til det forvandler sig til skelet.

Derfor støtter vi børnenes fantasi og følger deres initiativer til fantasifuld leg med redskaber og materialer.

Derfor har vi deltaget i forløb omkring børnenes bøger og sprog.

Derfor har vi planlagt forløb med Naturskolen 4 gange om året, som hjælper os til at holde nysgerrigheden ved lige omkring natur og udeliv – i samspil med kreative processer og kultur.

Evalueringskultur

I Væksthuset er vi stadig i opstartsfasen. Det betyder at vi også har truffet beslutninger som vi endnu ikke har evalueret på. Men vores pædagogiske udgangspunkt er at arbejde i professionelle læringsmiljøer, som også er skemalagt for 2022 og 2023. Derfor har vi professionelle læringsmiljøer der beskæftiger sig med flere områder på tværs af huset. Målet er at alle medarbejdere stifter bekendtskab med dem på jævnlig basis. Eksempelvis evaluerer og dokumenterer vi vores arbejde (med efterfølgende justering) gennem vores: forårs,- sommer,- efterårs,- og vinterteams som planlægger periodens årshjul.

I Faglige fyrtårne-plf arbejder vi med vores pædagogiske praksis. Vi laver rammesætning for hvordan vi i medarbejdergruppen kan præsentere rammer for planlægning, evaluering og justering af praksis.

Vi har indført afdelingsmøder som afløser vores stuemøder i en periode, fordi vi netop oplevede at have behov for rum for evaluering af vores praksis.

Vi arbejder med videooptagelser når vi skal evaluere vores praksis, så vi kan få øje for de små elementer i samspil som vi ikke altid får øje på når vi er i situationen. Videooptagelser er desuden en god måde at få evalueret praksis på.

Vi bruger ofte dialogkort eller visualisering til at evaluere praksis ud fra. Det visuelle giver en anden læring og kan understøtte sproget på en mere kreativ måde.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi forventer at evaluere arbejdet med den pædagogiske læreplan med filmsekvenser.

Vi forventer at evaluere den pædagogiske læreplan med udgangspunkt i aktionslæringsmodellen som skaber et enkelt arbejds punkt for den næste periode for hvert tema i læreplanen.